

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Posudek – Závěrečná práce – CŽV

Student: Jitka Pokorná

Obor: ČJ – AJ

Název práce v českém jazyce: Užití autobiografických motivů v dílech Edgara Dutky, Elišky Vlasákové a Antonína Bajaji

Název práce v Anglickém jazyce: Use of Autobiographical Motifs in Work of Edgar Dutka, Eliška Vlasáková and Antonín Bajaja

Vedoucí práce: doc. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.

Oponent práce: doc. PeaDr. Jaroslava Hrabáková, CSc.

Jitka Pokorná uvedla svou práci rozsáhlou kapitolou, kde pojednává o teoretické problematice autora a autorství. V této části výkladu projevila zasvěcenou znalost odborné literatury, a zachytila proměny a souvislosti v rovině literárně historické. Považuji tuto část práce za velmi zdařilou, svědčící o promyšlení východisek vlastní interpretace zvolených textů. Předností je vhléd do historické situace totality, kdy díla analyzovaných autorů vznikala a připomínka Velkých dějin, formujících životní osudy vypravěčů i literárních hrdinů.

Autoři, vybraní k interpretaci, mají řadu společných rysů – narodili se v období války, všichni jsou spojeni moravským původem a jejich díla vycházejí až po skončení totality.

Za vynikající část práce považuji kapitolu věnovanou prózám Edgara Dutky. Zde je maximálně zúročena znalost teoretické literatury a závěry směřují k zasvěcenému odlišení výrazových proměn vztahu fikčního a reálného světa. Závěr, k němuž práce dospívá, vystihuje skutečnost, že „mezi prozaickým dílem Edgara Dutky a životem biografického autora existuje dialektický vztah – dílem se objasňuje autorův život a zároveň životem jeho dílo.“ (DP str.47)

Bylo by možné domnívat se, že podobný závěr by mohl platit i o díle Elišky Vlasákové, ale od počátku je zřejmé, že její prózy oscilují mezi krásnou literaturou a literaturou faktu. Skutečnost, že se zde prolínají časové roviny minulosti a současnosti. Časový odstup pomáhá vypravěčce a také reálné osobě – psychologce Elišce Vlasákové vyrovnávat se s přítomností. Psaní pro ni není na prvním místě uměleckou tvorbou, ale jistou terapií. Na druhé straně existuje i ctižádost zachytit specifiku světa, kde vyrůstala – jeho jazykové zvláštnosti, prostředí rodinného života a vyvolat obraz událostí a konfliktů, které jsou již odžity – vyřešeny.

Charakter próz Elišky Vlasákové velmi přiléhavě vystihuje citát z díla Hermanna Hesse, že „nic nevzrušuje člověka víc, než projít po cestě, která ho zavedla k němu samému.“(DP str.65)

Antonín Bajaja se liší od obou předchozích autorů tím, že byl uznávaným a úspěšným autorem již před pádem komunismu. Navazuje tedy v románu Na krásné modré Dřevnici na svou předchozí tvorbu a používá motivických celků, které promýšlel a stylizoval již dříve. Vyhýbá se tradičním formám kompozice a usiluje o jiný typ autentičnosti obvyklý ve světové literatuře (Joyce, Proust), kompozici typu tříště blízké surrealismu a dadaismu. Již titulem navozuje představu řeky, jejího proudění a neklidu. Zároveň vyvolává aluzi na valčík Na krásném modrém Dunaji, která je lehce parodická. To souvisí s celkovou poetizací textu. Motivy a obrazy volně plynou před čtenářem a nesnaží se ho utvrzovat o pravdě a autentické autobiografičnosti.

Velké dějiny zasahují do osudu lidí často drasticky, ale jejich tvrdost zjemňuje dětský aspekt pohledu, který nedohlédne k osudovosti. Vzpomínky mají své kouzlo a je možno se jimi nechat unášet.

V interpretaci Bajajova textu by asi bylo možno jít do větší hloubky, ale to, co bylo řečeno, zachytilo to nejpodstatnější.

Závěrečné kapitoly diplomové práce poznamenává určitá vyčerpanost svědomité a tvůrčí autorky. Jejím dílu můžeme vzdát všechnu čest a chválu. Prokázala schopnost využít úspěšně různorodé texty a zachytit jejich specifičnost.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím v ý b o r n ě.